

הבית הפתוח בירושלים לגאווה ולסובלנות
البيت المفتوح في القدس للفخر والتسامح
Jerusalem Open House for Pride and Tolerance

חזון, ייעוד וקווי היסוד להתנהלות הארגונית

ועד הבית הפתוח בירושלים
ינואר 2013

ינואר 2013

הקדמת יושב ראש הוועד, איתן שכטמן

ועד הבית הפתוח שמח לפרסם מסמך זה, המאגד בתוכו תוצרים של תהליך עבודה שקיימנו בחודשים האחרונים. ברקע לתהליך עומדת ההבנה שלנו שהחזון הארגוני של הבית הפתוח, שנוסח קרוב למועד הקמת העמותה לפני כ-15 שנים, אינו עדכני ודורש בחינה מחדשת.

כשניגשנו למלאכה, שאפנו לייצר מסמך אחד ש-"יפתור" את הדילמות המעסיקות אותנו, הנהגת הארגון, באופן יומיומי: קביעת סדרי העדיפויות בין משימות, התמודדות עם המתחים בין עמדות וערכים המאפיינים את קהילת הבית הפתוח ועוד. במהרה הבנו שאין אפשרות אמיתית "לפתור" בעיות כאלו באופן דיכוטומטי וקבוע מראש – ושלשיקולים מורכבים שאינם ניתנים לחיזוי יש השפעה מכרעת על הפתרונות המתאימים.

במקום ניסיון עקר ליצור "מתכון" לפתרון של דילמות עתידיות, החלטנו שנכון לערוך, במסמך זה, מיפוי של המתחים המלווים את הבית הפתוח. מתחים אלו אינם נובעים מחוסר הכרעה, אלא מהכרח לפעול במקביל לפי שני הגיונות, שלעיתים סותרים זה את זה. אמחיש מתח כזה באמצעות דוגמא, שהעסיקה את הבית רבות לפני כעשור.

הבית הפתוח מתגאה בהיותו בית קהילתי הנמצא במרכז העיר, שבחזיתו מתנופף דגל גאווה. כישות במרחב העירוני – הבית הפתוח נמצא "מחוץ לארון". מצעד הגאווה והסובלנות הוא המחשה אחרת של האופן בו אנו פועלים ליצירת נראות עירונית. מנגד, הבית הפתוח משרת רבים ורבות הנמצאים/ות בארון. עבורם, הבית הפתוח הוא בית בטוח, ללא חשש מחשיפה. אך האם אין בנראות הציבורית של הבית הפתוח מקור לחששות עבור אנשים הנמצאים/ות בארון? האם הדגל בחזית הבניין מרתיע אותם/ן מלהיכנס? ההכרעה בנוגע להצבת הדגל התקבלה זה מכבר, אך מתח זה מלווה היבטים רבים בהתנהלות היומיומית של העמותה – וקשה לחשוב שניתן למצוא עבורו "פתרון קסם" מראש. ההתמודדות עם סוגיה זו ואחרות היא ליבת העיסוק בוועד העמותה.

במסמך זה ניסינו למפות את היסודות הארגוניים שלנו, את אמונות היסוד וערכי הארגון ואת ה-DNA הארגוני של הבית הפתוח. הדגש הוא על מאפייניו הייחודיים של הארגון – בין ארגוני הקהילה ובנוף הירושלמי. המסמך נועד לעגן את יסודות הארגון בכתב ולהציג אותם לעצמנו ולאחרים/ות, כמעין תעודת זהות ארגונית. יוצא דופן בהקשר זה הוא חלק ד' במסמך, המאגד את תחומי העיסוק בהם ממוקד הבית הפתוח. בשונה משאר המסמך, ראוי שחלק זה ייבחן בצורה ביקורתית באופן עיתי (בערך אחת לשנה) ויעודכן בהתאם, כבסיס לתכנית העבודה השוטפת.

מטבעו, המסמך נמנע מלהתייחס לתחומי עיסוק ספציפיים של הבית הפתוח ברזולוציה גבוהה מדי. המסמך פורש יריעה רחבה של תחומי עיסוק ועולמות ערכים העומדים ברקע לפעילותו של הבית, אך הוא לא נועד להחליף את תכניות העבודה השוטפות, המגובשות בצוות השכיר של הבית הפתוח, אלא רק להתוות קווים מנחים עבורם.

אני רוצה להודות בשם הוועד לצוות הבית הפתוח על עצות מעולות ומועילות ולפפה גולדמן מעמותת שתי"ל על ההכוונה והסיוע.

חלק א': ייעוד הבית הפתוח **תעודת הזהות הארגונית של הבית הפתוח**

הבית הפתוח הוא ארגון הפועל מתוך קהילות של לסביות, הומואים, א/נשים טרנסג'נדרים/ות וביסקסואליים/ות, מיעוטים מיניים ומגדריים אחרים, משפחותיהם וידידיהם בירושלים ובסביבותיה. הבית הפתוח הוא ארגון (1) המתחזק מוקד מפגש שוקק וחי לפעילויותיהם של חברי/ות הקהילה; (2) מעצים קבוצות ויחידים/ת בקהילה; (3) מספק תמיכה אישית (פסיכו-סוציאלית, רפואית) וחברתית לחברי/ות הקהילה הזקוקות לה; (4) ופועל אקטיבית לשיפור הקבלה החברתית וזכויותיהם/ן החוקיות של חברי/ות הקהילה, ללא זיקה למפלגה ספציפית. הארגון פועל לאור ערכים של שוויון, זכויות אדם, חירות, צדק, פלורליזם, קבלת השונה, קהילתיות, פמיניזם ואי-אלימות.

חלק ב': חזון הבית הפתוח

כיצד תיראה ירושלים אליה אנו שואפים? כיצד ייראה הבית הפתוח בעיר כזו באחרית הימים?

איך תראה ירושלים? ירושלים תהיה עיר פלורליסטית, המקבלת את חברי/ת הקהילה הלהטבא"ק (לסביות, הומואים, טרנסגינדריות/ים, ביסקסואלים/ות, א-מיניים/ות, אינטרסקס וקוויריות/ים) מכירה בשונותם ובייחודם ורואה את הקהילה כנכס בנוף התרבותי העירוני ואת חבריה כשוויים בזכויותיהם. להטבא"קים ירגישו חופשי לחיות מחוץ לארון בכל מקום בעיר (למרות שרבים יבחרו שלא לצאת מהארון, ע"ע "מה יעשה הבית הפתוח"). הקבלה החברתית תאפיין את כל המגזרים השונים בעיר.

בבתי הספר ובקהילות המקומיות ברחבי העיר, הומו לא תהיה קללה ויהיה חינוך לקבלת השונה ולכיבוד נטייתו המינית/זהותו המגדרית. לסביות תוכלנה ללכת יד ביד ברחוב וטרנסגינדרים/ות לא יחששו מאלימות או הערות טרנספוביות.

החברה הירושלמית תעניק לכל פרט ולכל תא משפחתי את הלגיטימציה ואת הביטחון החברתי שיאפשרו לכל אחת ואחד מימוש עצמי, בהתאם לאורחות החיים שתבחר או תעצב, גם בהריגה מהנורמות המקובלות. לפרט יהיה החופש לחוות, לממש ולחגוג מיניות על כל גווניה.

בירושלים תהיה תרבות להטבא"קית שתבוא לביטוי בפסטיבלי סרטים, מסיבות, תערוכות, הצגות וכד'. אלו יתקיימו בחלקם בתמיכת העירייה ובחלקם באופן עצמאי ואנטי-ממסדי באופן מוצהר. אנשים יגיעו מחוץ לעיר ומחוץ לארץ בשביל לראות ולשמוע. ירושלים תהיה ידועה בעולם בקהילה הגאה המשגשגת שלה.

איך תראה הקהילה ומה יעשה הבית הפתוח? הקהילה הלהטבא"קית תהיה קהילה משגשגת ופורחת, המתאפיינת בפלורליזם, קבלת השונה, כיבודן של דעות שונות ומחויבות לשוויון ולצדק. יהיו לה מכנים משותפים כלל קהילתיים, לצד חלוקה טבעית לקהילות משנה לפי קריטריונים שונים (אותיות להטבא"ק, שייכות לאומית, זהות דתית וכד'). מבחינת הגדרת "קהילה" בהקשר הזה, הקהילה הירושלמית לא תהיה שונה מקהילה שכונתית או קהילה של בית כנסת. כלומר - קבוצה של אנשים שרואים את עצמם חלק ממשוה גדול יותר, באווירת "כולם/ מכירים/ות את כולם/ן", עזרה הדדית, שפה משותפת, הרגשה משפחתית וכד'.

הבית הפתוח יהיה גלגל שיניים בקהילה העירונית - גורם הנמצא במוקד ההתרחשות הקהילתית בעיר, יהיה שותף להתארגנויות שונות של הקהילה ובמקרים רבים, כגורם מוביל. הבית הפתוח יהיה זירת התרחשות של הקהילה בעיר - בה אנשים יקבעו להיפגש ולשבת, זה יהיה השם הראשון שיקפוץ לכל מי שרוצה לעשות משהו להטבא"קי בירושלים ובסביבותיה, זה יהיה מוקד פעילות פוליטית בהקשרים הקהילתיים, זה יהיה המקום בו השירותים הייחודיים לקהילה מסופקים, זה יהיה מוקד של "כלכלה ורודה" מקומית. במהלך השנה ייערכו אירועים רבים ביוזמת חברי/ות קהילה ובסיוע צוות הבית הפתוח - תרבותיים, פוליטיים וכד'. גולת הכותרת תהיה המצעד השנתי, שיביא לביטוי את ייחודה התרבותי של הקהילה הירושלמית.

הבית הפתוח כמעט שלא יצטרך לספק שירותים רפואיים או סוציאליים, מכיוון שהעירייה ומערכת הבריאות והרווחה הארצית לקחו נושאים אלו תחת חסותן. שירותים הייחודיים לקהילה יינתנו, בסיוע העירייה, בבית הפתוח. הבית הפתוח עדיין יקיים מסגרות תומכות ומכילות לאנשים שזקוקים/ות לכך. הבית הפתוח יהווה בית בטוח לאנשים הנמצאים בארון והם יוכלו לגשת אליו מבלי חשש מחשיפה. הבית תמיד יעסוק באיזון שבין היותו בית קהילתי "מחוץ לארון" לבין היותו בית לאלו הנמצאים בארון (הבית הפתוח לעומת הבית הבטוח).

חלק ג': קווי היסוד להתנהלות הארגונית

איזה מן ארגון אנחנו? כיצד אנו פועלים? איך אנחנו משיגות את מה שאנחנו רוצים להשיג?

עקרונות פעילותו של הבית הפתוח

הבית הפתוח יהיה, בראש ובראשונה, הארגון הלהטבא"קי המחוזי של ירושלים. ככזה, בראש מעייניו צריכה לעמוד הקהילה האזורית: שאיפותיה, צרכיה ואופיה. הארגון פעיל בראש ובראשונה בזירה העירונית, אך פועל גם למימוש צרכיהן ושאיפותיהן של הקהילות המיוצגות בו ברמה הארצית, במידה ואלו אינן ממומשות על ידי ארגונים אחרים בצורה התואמת את ערכי הבית.

הבית הפתוח הוא ארגון grassroots השואף שהפעילות בו תתבסס על יוזמות מתוך הקהילות הלהטבא"קיות, על קבלת החלטות רחבה, שבאה מלמטה למעלה, ועל מעורבות של הקהילה במימוש הפעילות והיעדים שייקבעו. עם זאת, הארגון מודע לכך שיחסי הכוח בין הלהטבא"קים אינם מאוזנים, שרבות מהקהילות הלהטבא"קיות סובלות מהדרה והחלשה, ורבים מהפרטים הלהטבא"קים מנותקים מקהילות תומכות. לכן, הארגון ייזום פעילות שמיועדת להעצים פרטים וקהילות אלו ולספק להן מוקדי תמיכה ושירותים.

מרחבי הפעולה בהם פועל הבית הפתוח הם מרחבים בטוחים, בהם אין להפעיל אלימות פיזית ומילולית, לפגוע מינית או להוציא אדם באופן כפוי מהארון. הבית הפתוח יהיה קשוב למקרים המביאים לפגיעות מסוגים אלו ויפעל לטפל בהם ולמנוע את הישנותם. הבית יפעל מתוך מודעות למתח הקיים בין היותו "פתוח" (מזמין ומאפשר לכל אוכלוסיה) להיותו "בטוח".

פעילות הבית הפתוח תהיה מבוססת בעיקרה על פעילותם של מתנדבים - כעקרון ולא ככורח. עם זאת, אין הדבר אומר בהכרח שלא יהיו בבית הפתוח עובדים/ות בשכר - עבודתם של אלו תצומצם למינימום הנדרש לתפעולו של הארגון, בדגש על העניינים האדמיניסטרטיביים, ניהול צוותי המתנדבים ובמידת הצורך גם אנשי מקצוע בתחומים ממוקדים (כגון עובדים/ות סוציאליים/ות ורופאים/ות). הבית הפתוח מחויב להוגנות בהעסקת עובדים ובפעילותו הכלכלית.

הבית הפתוח מקיים פעילויות מגוונות הקשורות בכל תחום, ובלבד שהפעילויות תואמות את עקרונות הארגון, המפורטים בחלק א', ושיש להן זיקה ישירה להיבטים הקשורים לקהילה הלהטבא"ק. כך, למשל, יכולות להיערך בבית פעילויות בעלת גוון פוליטי-מפלגתי או פעילויות הקשורה בזכויות אדם, ובלבד שפעילויות אלו יהיו בעלות זיקה לנושאים הלהטבא"קיים. הבית הפתוח ישאף שבפעילויותיו יהיה ביטוי למנעד רחב ככל הניתן של דעות וזהויות.

הבית הפתוח יקבל אליו – כמתנדב/ת, עובד/ת או אורח/ת - כל אדם המקבל את עקרונותיו, ללא הבדל דת, גזע, מגדר, אתניות, מעמד כלכלי-חברתי, אמונה דתית, לאום, אזור מגורים, נטייה מינית או זהות מגדרית.

כמדיניות, הבית הפתוח ישאף להיות ארגון "ירוק", הפועל מתוך מודעות סביבתית ושואף להיות ידידותי לסביבה באמצעות מחזור, חסכון באנרגיה וכד'.

יחסיו של הבית הפתוח עם ארגוני והתארגנויות הקהילה

בקהילה הלהטבא"קית הארצית פועלים ארגונים שונים והתארגנויות שונות. חלק מאלו מתמחים בתחומי עיסוק ספציפי (למשל – חינוך כנגד להטבא"קופוביה, קידום וטיפוח נוער להטבא"קי) או בקהילות ספציפיות (ערבים, יהודים דתיים, הורים ללהטבא"קים). הבית הפתוח מעוניין לשתף פעולה עם כל ארגון והתארגנות. הבית מביא עימו לשיתופי הפעולה, מלבד את עקרונותיו, את רוח הקהילות הירושלמיות ואת התרבות הארגונית שלו. הבית הפתוח ישאף לשתף פעולה עם ארגונים אלו ולהטמיע את מומחיותם בפעילותו ובקהילות בקרבן הוא פועל. הבית יקיים פעילות מקבילה לפעילויות הנערכות על ידי ארגונים אלו רק בהינתן חילוקי דעות מהותיים, שלא מאפשרים לבית הפתוח להביא את הערך המוסף שלו לידי ביטוי. העיקרון שינחה את הבית הפתוח הוא קידום מטרותיו, ולא דווקא חיזוקו כארגון, וה"מבחן" הוא האופן בו ממומשים תחומי העיסוק ולא זהות הארגון המבצע.

ארגונים והתארגנויות אחרים בקהילה פועלים ברמה האזורית ומרכזים את עיקר הפעילות הקהילתית באזורם. בפרט, ארגונים כאלו משגשים בפריפריה של המדינה. הבית הפתוח רואה עצמו כארגון שותף להתארגנויות הפריפריה. יש לנו כארגון עניין לראות את הקהילות המקומיות פורחות ועצמאיות. הבית הפתוח לא יפתח סניפים באזורים אחרים. הבית הפתוח יסייע, כוון וישתף פעולה עם ההתארגנויות המחוזיות, בעוצמה שתקבע במשותף ע"י שני הצדדים. הבית הפתוח יאפשר גישה לידע שלו בתחום ההתנהלות המקומית.

מלבד שיתופי הפעולה עם ארגונים אחרים, הבית הפתוח כארגון יהיה שותף פעיל לשיח הקהילתי הארצי בנושאים שונים. במסגרת זו, יקדם הארגון שיח מורכב, המבוסס על הסתכלות רחבה, רבת פנים וכזו שמדגישה את מקומם של קהילות מודרות על פני התמקדות ברוב ההומוגני בתהליך קבלת ההחלטות.

תהליכי קבלת ההחלטות בבית הפתוח

הבית הפתוח רשום כעמותה לפי חוק העמותות. לאור זאת, המוסד העליון של הבית הוא האסיפה הכללית של חברי העמותה, והמוסד הביצועי, הנושא באחריות כלפי האסיפה, הוא ועד העמותה. העמותה תתנהל בשקיפות, ומסמכיה יהיו פתוחים לעיון כל חבר/ת עמותה, למעט כאלו הקשורים בהיבטים אישיים של חברי הקהילה, המתנדבים או אנשי הצוות. לצד זאת, הבית הפתוח הוא ארגון קהילתי, המבקש לבטא את הקולות והרצונות של אנשים שאינם חברים בוועד, ואף לא בעמותה.

שאיפות אלו של הארגון מחייבות את הוועד להקשבה פעילה לקולות הבאים מהצוות השכיר, מהמתנדבים ומהפרטים והקהילות הפועלים, או עשויים לפעול, במסגרת הארגון. בנוסף להקשבה זו, בידי הוועד מצויים כלים שונים כגון הסמכת ועדות משנה, קיום דיונים קהילתיים, פרסום שאלונים ויצירת אפיקים בלתי-אמצעיים בין הוועד לחבר/יות הקהילה, כולל כאלו שאינם חבר/יות העמותה.

הבית הפתוח כארגון ירושלמי

הבית הפתוח הוא מוסד ירושלמי שאינו מנותק מסביבתו. הבית הפתוח מודע למורכבויות ולקונפליקטים שמאפיינים את ירושלים ופועל מתוך רגישות אליהם. הוא ישאף לקיים קשרי גומלין (ושיתופי פעולה) עם ארגונים משיקים הפועלים בירושלים ובסביבותיה, כדרך קבע או סביב מטרות אד-הוק. בפרט, ישאף הבית הפתוח לשתף פעולה עם עיריית ירושלים ומוסדותיה, בהנתן שגבולות האחריות המקצועית והניהולית קבועים ומוסכמים.

הבית הפתוח יהיה ארגון נוכח בסביבה הירושלמית - בין אם מדובר בנראות ציבורית של מוסדותיו ופעיליו (המעוניינים בכך), בפעילותו מול האוכלוסיות השונות בעיר, בהשתתפות האקטיבית באירועים המתאימים לעקרונותיו או בעידוד פעיליו לקחת חלק פעיל במתרחש בעיר.

הבית יפעל לשתף פעולה עם ארגונים ירושלמיים (וארציים) אחרים לשינוי חברתי, המקדמים את הערכים עליהם מושתת הארגון.

הקשר בין הבית הפתוח והממסד

הבית הפתוח הוא ארגון עצמאי א-מפלגתי, שאינו מקבל תכתיבים מארגונים אחרים או מגופי הממסד השונים בנוגע להתנהלותו, למעט לפי המוגדר בחוק. הבית הפתוח ישתף פעולה עם גופי הממסד השונים (משרדים ממשלתיים וגופי העירייה) בהינתן שניתן להגיע מול ארגונים אלו להסכמות המבוססות על עקרונות הבית הפתוח (ובפרט, בהקשר זה, הדיסקרטיות של חברי/ות הקהילה) ושמיטיבות עם הבית הפתוח. הבית הפתוח לא ייתן יד למאמצים לנכס את שיתופי הפעולה עימו להצגת גוף כזה או אחר באור חיובי, למעט בהיבטים הקשורים נקודתית בשיתוף הפעולה הספציפי.

חלק ד': תחומי העיסוק של הבית הפתוח

פעילות הבית הפתוח תיקבע בהתאם לערכים וליסודות הארגוניים שתוארו. כמצוין בחלק ג', הארגון לאו דווקא יפעל ישירות בעצמו בכל התחומים, אלא ידאג שאלו ימומשו, בין באמצעות משאביו ובין בשיתוף גופים אחרים. בין היתר, שואף הבית הפתוח לפעול בתחומים הבאים:

- א. פעילויות לנוער ולצעירים, באמצעות יצירת מנעד מגוון של קבוצות מפגש, מרחבים חברתיים, מסגרות לטיפוח מנהיגות ומסגרות מידע ותמיכה.
- ב. פרויקטים לקידום הבריאות בקהילות להטבא"קיות, ובכלל זה שירותים לבדיקה ולייעוץ בנוגע להדבקה ב-HIV ובמחלות העוברות ביחסי מין; הנגשת הטיפול במחלות כאלו; הנגשת שירותי בריאות להטבא"קים, ובפרט לא/נשים טרנסגינדריים; פעילות בנוגע למחלות שיוצרות סיכון מיוחד אצל לסביות ועוד.
- ג. פרויקטים לקידום הידע והסובלנות כלפי קהילות להטבא"קיות, לרבות באמצעות הכשרות, הרצאות, קמפיינים ציבוריים וכיוצא באלו.
- ד. הפעלת מרכז קהילתי; יצירת מרחבים (פיזיים ווירטואליים) להתארגנות קהילתית ולמפגשים בין-אישיים.
- ה. ארגון אירועים ופעילויות על-ידי חברי/ות הקהילות להטבא"קיות ועבורם, לרבות במסגרות של תת-קהילות (אותיות להטבא"ק, קבוצות גילאים שונות, סטודנטים וכד'); האירועים יתנו מענה לצרכים הרוחניים, הדתיים והתרבותיים של חברי הקהילה להטבא"קית בירושלים ובסביבותיה.
- ו. ארגון אירועים ציבוריים בזירה העירונית, ובפרט מצעד הגאווה והסובלנות בירושלים.
- ז. העצמה של פרטים, קהילות ותת-קהילות, בין היתר על-ידי תמיכה בקבוצות חברתיות, קבוצות תמיכה, טיפוח מנהיגות וקבוצות פעילות.
- ח. קידום הרווחה הנפשית והחברתית של פרטים להטבא"קיים ובני/ות משפחותיהם/ן, ובכלל זה מתן אוזן קשבת (כגון, בפרויקט מקבלי הפנים), וכן מתן שירותים סוציאליים ופסיכולוגיים מקצועיים.
- ט. ייעוץ משפטי בנושאים הנוגעים למנדט של הארגון.
- י. מאבקים ציבוריים, לרבות ביצוע מחקרים וניהול קמפיינים לשינוי חברתי, שיכללו פעילות תקשורתית, הפגנות, פעילות לובי ועוד. בתקופה הקרובה, נושא מרכזי יהיה המאבק בטיפולי ההמרה בישראל.
- יא. קיום של הבסיס המינהלתי ושל המשאבים הכספיים הנחוצים כפלטפורמה לפעילות.
- יב. בתקופה הקרובה, הבית הפתוח ישקיע מאמצים מיוחדים בפיתוח תחומי העיסוק הנ"ל בארבע קהילות: טרנסגינדרים/ות, משפחות, קשישים/ות וחרדים/ות.

נספח א': עמדות הבית הפתוח

נספח זה מנסח, בקווי מתאר כלליים, את עמדות הבית הפתוח באופן פורמאלי, ועד העמותה הוא האמון על הגדרת עמדות אלו ועל ייצוגן מול הגורמים הרלוונטיים. מטבע הדברים, האופי של חברי הועד הספציפיים וכן אופי השיח הקהילתי ישפיע בצורה משמעותית על עמדות הבית הפתוח, ולכן סביר שיהיו בהן שינויים מעת לעת.

נספח זה לא יתיימר להציג את דעת הבית הפתוח בכל נושא, אלא יגדיר מספר עקרונות יסודיים מקובלים לגיבוש עמדת הבית הפתוח בנושאים רבים. חלק מההיגדים עומדים במתח זה עם זה, ובמקרים אלו נדרש דיון נקודתי מעמיק.

- א. הבית הפתוח מתנגד לעמדות להטבא"קופוביות - בתוך הקהילה ומחוצה לה.
  - ב. הבית הפתוח גורס שלא צריכה להיות אפליה על רקע נטייה מינית וזהות מגדרית - בחוק, בתקנות מוסדיות ובארגונים פרטיים. ככלל, כל אפשרות המוצבת בפני אדם הטרוסקסואל צריכה להיות מוצבת באותם התנאים בפני להטבא"קים.
  - ג. הבית הפתוח דוגל בחופש ההגדרה העצמית ויקדם שונות ומגוון.
  - ד. הבית הפתוח אינו ארגון לעומתי. בפרט, הוא אינו מתנגד לדת ולא רואה את ערכיו כעומדים בסתירה עם האמונות השונות.
  - ה. הבית הפתוח מתנגד לקריאות אלימות ולשנאה, ובכלל זה לגזענות (כולל הסתה לגזענות) - עם ובלי קשר לעניינים הקשורים בקהילה. בהתייחסות לגורמים המלבים את השנאה כלפי הקהילה, התבטאויותינו תהיינה שקולות וענייניות ותמנע מהתלהמות.
  - ו. בתחומים בהם ישנם ערכים מתנגשים, או ערכים שנצפים כמתנגשים בשיח הקהילתי, הבית הפתוח יפעל באופן המכבד את הדעות השונות וישאף להימנע מהדרה, השתקה או התעלמות מדעותיהן של קבוצות שונות בקהילה.
  - ז. עמדות הבית הפתוח תהיינה מנומקות, מוסברות ומבוססות על עקרונות הארגון.
  - ח. הבית הפתוח אינו קושר את הזכויות המגיעות ללהטבא"קיים עם חובותיהם האזרחיות, ככל שתהיינה כאלה.
  - ט. הבית הפתוח מאמין שאין להפר את פרטיותו של אדם (באשר לנטייתו המינית וזהותו המגדרית) אלא אם ברור שהוא/היא מסכים/ה לכך. הבית הפתוח אינו דוגל בהוצאה מהארון של א/נשים, גם אם הם/ן פועלים/ות באופן להטבא"קופובי.
  - י. הבית הפתוח מברך על הבטחות ועמדות בעלות נימה חיובית העולות ממקבלי החלטות ומגורמי כוח ממסדיים - אך מאמין שהמבחן החשוב הוא מבחן התוצאה.
- הבית הפתוח ישאף לבטא את עמדותיו בפורומים רלוונטיים - בתקשורת, מול אישי ציבור רלוונטיים ובניירות עמדה ומכתבים רשמיים. בפרט, ישאף הבית להביע את עמדותיו במסגרת תחומי העיסוק הקשורים לשינוי חברתי (ראו חלק ד').

נספח ב': קוד האתיקה המינית של הבית הפתוח (נכתב ביוני 2012)

הבית הפתוח הוא בראש ובראשונה מרכז קהילתי. ככזה הוא מקום מפגש שמיועד לקיום, שימור ופיתוח חיי קהילה להט"ב/בקיים בירושלים. לפיכך הבית מעודד, יוזם ועוזר לשמר אינטראקציה ודינאמיות חברתית, זוגית ומינית. בראש מעייני הבית הפתוח נמצא קידום הקהילה והפרט הלהט"בי באמצעות קיום סביבה תרבותית, מעשירה, פתוחה ומוגנת.

הבית פתוח לכל המשתייכים לקהילה, ומארח קשת רחבה של קהלים, גילאים וקבוצות. לפיכך, על הבית הפתוח להתנהל ברגישות ובכבוד ראש כדי לשמר ולקדם את המרקם העדין של קהלים בעלי צרכים ומאווים שונים. הבית הפתוח יעשה כל שביכולתו כדי לגרום לחברי/ות הקהילה להרגיש בטוחים ולהגשים את עצמן על פי צרכיהם ורגישויותיהן.

הבית הפתוח מגשים את ייעודו בעזרת סיוע של עשרות פעילות ופעילים – מתנדבים, עובדים בשכר, מנחי קבוצות, יועצים ועוד. על פעילים אלה מוטלת האחריות לתחושת השייכות, הקבלה והביטחון האישי של המשתתפים שבתחום אחריותם. לצורך התפקוד הנאות הפעילות מקנה זכויות אחדות, אך מחייבת גם הטלת חובות ומגבלות מסוימות.

קוד זה בא בנוסף להוראות החוק המחייבות, העוסקות בנושאים קרובים, כגון אלו בדבר הגנת הפרטיות ואיסור תקיפה מינית והטרדה מינית. האמור במסמך מתייחס לכל המגדרים, ומנוסח בדרך כלל בלשון זכר בגלל מגבלות העברית.

כללי התנהגות לכל באי הבית הפתוח

- א. בשטח הבית לא תתקיים פעילות מינית.
- ב. יש לשמור על התנהגות נאותה, פיסית ומילולית, בתוך הבית ובפעילויותיו.
- ג. אדם אשר התנהג בצורה לא הולמת, ייודע באמצעות שיחת הבהרה על חומרת מעשיו והשלכותיהם. בעת הצורך הבית הפתוח שומר לעצמו את הזכות להרחיק מפעילות כל אדם אשר יסכן את בטחון וכבוד שאר מבקרי המקום.
- ד. דגש מיוחד יושם על שמירת צניעות הפרט של מבקרי המקום. יש לגלות רגישות מיוחדת לבני נוער, מבקרים חדשים ולהט"בים שאינם מחוץ לארון. התייחסות מינית מוחצנת, הערות פוגעניות, פנייה בלשון מגדרית שאינה מכבדת (בהתאם לאופן בו האדם מעוניין שיפנו אליו), חשיפת פרטי מבקרים והתנהגויות דומות יטופלו בחומרה.

כללי התנהגות לכל באי הבית הפתוח

א. כללים והגדרות

פעיל בבית הפתוח הוא כל אדם אשר משרת את באי הבית הפתוח בתשלום או בהתנדבות במסגרת הבית ופעילויותיו. הגדרה זו כוללת עובדים בשכר, עובדים לתקופה מוגבלת, מדריכי קבוצות, רכזים, מעבירי סמינרים, עובדי חוץ המסייעים לפעילות הבית, עובדים מטעם העירייה, חברי הוועד המנהל של העמותה וכד'.

יחסי סמכות מתקיימים בין שני אנשים, כאשר מתוקף פעילותו של אחד מהם בבית הפתוח הוא ממונה על משנהו, אחראי עליו, או מפעיל או מכווין אותו בפעילותו בבית הפתוח – וכל זאת באופן ישיר, וכשמדובר בסמכות משמעותית גם באופן עקיף.

דוגמאות ליחסי סמכות: חבר ועד בבית הפתוח ביחס לחברי הצוות; עובד בבית הפתוח ביחס לעובדים שכפופים לו; רכז בבית הפתוח ביחס למתנדבים שהוא מפעיל ישירות; מדריך או מנחה בקבוצה ביחס לחברי אותה קבוצה. במקרה של אי-בהירות ניתן לשאול: האם יחסי העבודה בין הפעיל לאדם האחר היא מסוג שעשוי מטיבו (בלי קשר לנתונים האינדיווידואליים של כל אחד מהם) לצמצם את מרווח הבחירה וההסכמה של האדם האחר ליחסים רומנטיים או מיניים – בין בשל מורא, רצון לרצות, כריזמה הנלווית לתפקיד או כל סיבה אחרת? האם מערכת היחסים, או שיבוש אפשרי בה, עלולות לפגוע בפעילות של הבית או ביכולת של מי מהצדדים להמשיך בפעילותו במסגרת הבית?

ב. שוויוניות ובטחון בפעילות הבית הפתוח מול הקהילה

כאשר מוקמת קבוצה בבית הפתוח, אנו שמים לנו למטרה לשמור על אווירה נעימה, בטוחה ושוויונית באותה קבוצה. יישום ערכים אלה מוטל על מפעיל הקבוצה. פעיל שעומד בראש קבוצה, נמצא בקשר מיוחד עם המשתתפים, ומשמש מודל עבור המשתתפים. קשר רומנטי בינו לבין חבר בקבוצה עלול להפר את איזון הקבוצה ולפגוע בהתנהלותה ובתחושת השייכות והשוויון של המשתתפים כולם. גם מסיבות אלו, חלים במצב זה הכללים הנוגעים ליחסי סמכות.

ג. ועדת האתיקה

ועדת האתיקה מורכבת מנציב האתיקה וממנכ"ל הבית הפתוח. הוועדה תעקוב אחר יישום הכללים והתאמתם למציאות, תבחן אירועים חריגים, תגבש דרכי התמודדות ותסיק מסקנות לעתיד. הקמת הוועדה נועדה גם לאפשר בדיקה של כל מקרה לגופו. לצד הכללים המחמירים שנקבעו יש מקום לעתים לחריגים ולבדיקת מקרים גבוליים לגופם. מסקנות הוועדה יחייבו את פעילי הבית הפתוח. בשנת 2012, חברות הוועדה הם חנין מעיכי, נציבת האתיקה, ואלינור סידי, מנכ"לית הבית.

נהלי התנהגות לפעילי הבית הפתוח

ככלל, מעודד הבית הפתוח יצירת קשר מיני או רומנטי בין פעילים בבית הפתוח ורואה זאת בעין יפה. קשר בין שני עובדים או בין עובדים לבין פעילים אחרים ייאסר במקרים הבאים:

א. לא יתקיים קשר מיני או רומנטי בין פעיל בבית הפתוח לבין אדם שהוא נמצא אתו ביחסי סמכות, כל עוד מתקיימים יחסי הסמכות.

ב. בפרט, לא יתקיים קשר מיני או רומנטי בין יועץ, מדריך קבוצה או מרצה בקורס ובין המשתתפים הנמצאים בקבוצה ותחת אחריותו. דגש מיוחד יושם על קשר בין מדריכים בקבוצות בעלות אופי תמיכתי / ייעוצי / טיפולי ובין המשתתפים (למשל מדריכי בני"ץ,

קבוצות תמיכה לדתיים, לנשים לקראת אמהות וכד'י). רכז המתנדבים אחראי לעדכן בדבר את האחראים על קבוצות, ולהחתימם על התחייבות לפעול על פי כללים אלה.

ג. פעיל בבית הפתוח לא ירמוז רמיזות רומנטיות או מיניות לאדם שהוא נותן לו שירות במסגרת פעילותו בבית הפתוח – לא במהלך מתן השירות ולא על בסיס מידע שהגיע אליו תוך כדי מתן השירות. אין בכך כדי למנוע יצירת קשר רומנטי או מיני בהקשר אחר, אולם יש להפעיל שיקול דעת קפדני! במיוחד יש לשקול אם מדובר באדם שיזדקק לשירותים קבועים מאותו פעיל ואם הקשר של מתן השירות יצר בנסיבות הקונקרטיות מאפיינים דומים ליחסי סמכות.

הנחיות נוספות:

- א. פעילות שכוללת השתתפות ונוכחות של בני נוער וצעירים (עד גיל 18) תדווח לרכז הנוער והצעירים ותהיה בפקוחו, גם שלא במסגרת פעילות בני"צ.
- ב. מדריכי בני נוער וצעירים (בני"צ) מחויבים בנוסף בכללי התנהגות הנוגעים לעבודה מול בני"צ בבית הפתוח. כללים אלה מפורטים במסמך נפרד שלהוראותיו הם מתחייבים עם כניסתם לתפקיד.
- ג. התלבטויות ושאלות לגבי מקרים גבוליים של קשרים בתוך העמותה - בין עובדים, פעילים או מבקרי הבית הפתוח, יופנו לוועדת האתיקה. זו תנהל תהליך בדיקה מסודר, תשמע את הנוגעים בדבר, ותקבל החלטות מחייבות. הוועדה תדווח מעת לעת לוועד.
- ד. ככלל, מקרים של קשרים רומנטיים בין עובדי העמותה או בינם לבין פעילים ידווחו לוועדת האתיקה, כדי למנוע אי נעימויות ואי הבנות ולמען שקיפות העמותה.
- ה. ההגבלות בפרק זה חלות גם על מפגשים שמתקיימים מחוץ למסגרת הבית הפתוח ופעילותו.
- ו. ההגבלות אינן חלות על קשרים רומנטיים שהחלו לפני הצטרפות העובד/ת לצוות העמותה או, במקרה של מתנדב, לפני תחילת התנדבותו הפעילה.